

Oktatási anyag a Sopron Bank Zrt. ügynökei számára

Pénzmosás és terrorizmus finanszírozás megelőzés

Sopron Bank Zrt.
2021

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (továbbiakban: Pmt) hatálya alá tartozó szolgáltatók és szakmák képviselői kötelesek mindent megtenni annak érdekében, hogy a törvényben megfogalmazott kötelezettségeiknek eleget tegyenek.

Legfontosabb teendők

A. Ügyfél-átvilágítás

Ügyfél-átvilágítás szempontjából **ügyfél**: az a személy, aki a szolgáltatóval szolgáltatás igénybevételére írásbeli szerződést köt (rendszeres ügyfél), illetve a szolgáltató részére ügyleti megbízást ad (alkalmi ügyfél). Ingatlanüggyellett kapcsolatos tevékenység folytatása esetén az ingatlan eladása vagy vétele céljából ajánlatot kér.

A szolgáltató ügyfél-átvilágítást alkalmaz:

- üzleti kapcsolat létesítésekor
- pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha még nem történt meg az ügyfél-átvilágítás
- ha a korábban rögzített ügyfél azonosítási adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel

Az ügyfél átvilágítás során rögzítendő adatok köre és dokumentumai:

a) Belföldi természetes személy esetén (azonosító adatlap)

- családi és utónév
- születési családi és utónév
- állampolgárság,
- lakcím (személyi igazolványban, vagy lakcímet gazoló hatósági igazolványban szerepel, ha nincs cím, akkor „lakcím nélküli” megjelölést kell alkalmazni), ennek hiányában tartózkodási hely
- azonosító okmánya(i) számát(aít), annak(azok) típusát(aít),
- születési hely, idő,
- anyja születési neve

Azonosításra alkalmas okmányok (2 okmány szükséges az átvilágításhoz):

- személyazonosító igazolvány és lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- új típusú, legkorábban 2001-ben kibocsájtott kártyás vezetői engedély és lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- útlevél és lakcímet igazoló hatósági igazolvány

b) Külföldi lakóhellyel rendelkező természetes személy esetén:

A külföldi állampolgár esetén a bemutatott azonosító okmány(ok) alapján kell a fenti adatokat rögzíteni. Olyan adatok esetében, amelyek nem derülnek ki az okmányokból, az ügyfél írásbeli nyilatkozata alapján is lehet rögzíteni.

Azonosításra alkalmas okmányok:

- útlevél vagy személyi azonosító igazolvány, feltéve hogy a személyi azonosító igazolvány magyarországi tartózkodásra jogosít
- magyarországi tartózkodási helyet igazoló okmány, ha ilyenrel rendelkezik

c) Belföldi jogi személy esetén:

- név / rövidített név,
- székhelyének, külföldi székhelyű vállalkozás esetén - amennyiben ilyennel rendelkezik - a magyarországi fióktelepének címe
- cégjegyzékszám, ha a cégbírósági nyilvántartásban szereplő jogi személy, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat száma vagy nyilvántartási száma,
- fő tevékenység,
- képviselőre jogosultak neve és beosztása,
- kézbesítési megbízott azonosítására alkalmas adatai
- cégbírósági nyilvántartásban szereplő személy esetén a cégjegyzékszám
- adószáma

Azonosításra alkalmas dokumentum jogi személy esetén:

- a belföldi gazdálkodó szervezetet a cégbíróság bejegyezte, vagy a bejegyzési kérelmét benyújtotta; egyéni vállalkozó esetében azt, hogy az egyéni vállalkozói igazolvány kiadása megtörtént, illetőleg az egyéni vállalkozói igazolvány kiadása vagy a nyilvántartásba vételről szóló igazolás kiállítása megtörtént
- más belföldi jogi személy esetén, ha annak létrejöttéhez hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel szükséges, a nyilvántartásba vétel megtörtént
- külföldi jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén a saját országának joga szerinti bejegyzése vagy nyilvántartásba vétele megtörtént
- cégbejegyzési, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem cégbírósághoz, hatósághoz vagy bírósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet társasági szerződését (alapító okiratát, alapszabályát)

d) Külföldi jogi személy esetén:

Külföldi jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet azonosításához a saját országa szerinti bejegyzés, vagy nyilvántartásba vétel 30 napnál nem régebbi igazolása szükséges. A benyújtott angol vagy német nyelvű dokumentumok esetében nem szükséges a fordítás/hiteles fordítás, kivéve azon eseteket, ha ez külön előírásra kerül. Egyéb nyelveken készült dokumentumok esetében kötelező a fordítást csatolni. Fordítás/hiteles fordítás esetén az OFFI fordítás mellett bármelyik, hiteles fordítás kiadására jogosult akkreditált fordítóiroda fordítása elfogadható.

Az okmányok vizsgálatánál a sérült vagy nem eredetinek tűnő okmányt különös figyelemmel kell megvizsgálni, szükség esetén a bank Compliance területétől segítségét kell kérni.

Amennyiben a jogi személy rendelkezik kézbesítési megbízással, akkor az azonosítási adatainak átvilágítása is szükséges.

B. Tényleges tulajdonos meghatározása

Az átvilágítás során a szolgáltató köteles ügyfelét (természetes személy, jogi személy/jogi személyiség nélküli szervezet képviselője) írásban nyilatkoztatni arra vonatkozóan, hogy az üzleti megbízást a saját vagy más nevében teljesíti-e.

Tényleges tulajdonos fogalma a mindenkor hatályos Pmt. szerint:

1) Jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben:

- a) az a természetes személy, aki a **jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben** közvetlenül vagy - a Ptk. 8:2. § (4) bekezdésben meghatározott módon - közvetve a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább 25%-val rendelkezik, vagy egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet felett, ha a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nem a szabályozott piacon jegyzett társaság, amelyre a közösségi jogi szabályozással vagy azzal egyenértékű nemzetközi előírásokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak
- b) az a természetes személy, aki a jogi személyben vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben (Ptk. 8:2. § (2) bekezdésében meghatározott) meghatározó befolyással rendelkezik.
- c) az a természetes személy, akinek megbízásából valamely ügyleti megbízást végrehajtanak, vagy aki egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol a természetes személy ügyfél tevékenysége felett,
- d) az a)-b) pontokban meghatározott természetes személy hiányában a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselője.

2) Alapítványok esetén az a természetes személy

- a) Aki az alapítvány vagyona legalább 25%-nak a kedvezményezettje, ha a leendő kedvezményezetteket már meghatározták
- b) Akinek érdekében az alapítványt létrehozták, illetve működtetik, ha a kedvezményezetteket még nem határozták meg,
- c) Aki tagja az alapítvány kezelő szervének vagy meghatározó befolyást gyakorol az alapítvány vagyonának legalább 25%-a felett, vagy
- d) a-c) alpontban meghatározott természetes személy hiányában aki alapítvány képviselőjében eljár

3) Bizalmi vagyonkezelési szerződés esetében

- a) A vagyonrendelő(k); nem természetes személy vagyonrendelő esetén annak 1) a) és b) pont szerinti tényleges tulajdonosa
- b) A vagyonkezelő(k); nem természetes személy vagyonkezelő esetén annak 1) a) és b) pont szerinti tényleges tulajdonosa
- c) A kedvezményezett vagy a kedvezményezettek csoportja; nem természetes személy vagyonkezelést ellenőrző személy esetén annak 1) a) és b) pont szerinti tényleges tulajdonosa, továbbá
- d) Az 1 a) és 1 b) pontban meghatározott természetes személy hiányában a jogi személyi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselője

A tényleges tulajdonos fogalma alatt minden esetben **természetes személyt** kell érteni. Kivételt képezhet ez alól az az eset, amikor a jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben tulajdoni hányaddal bíró természetes személyek magas száma miatt egyik természetes személy tulajdoni hányada sem éri el a huszonöt százalékot, ebben az esetben a jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek az 1.d) pontban rögzített személy minősül a tényleges tulajdonosának.

A Pénzmosás és terrorizmus finanszírozás megelőzéséről szóló törvény koncepciójából következően az **egyéni vállalkozó**, valamint az **őstermelő tevékenységet folytató magánszemély** ügyfél tényleges tulajdonosa maga az egyéni vállalkozó vagy az őstermelő, mint természetes személy

Az ügyfél köteles írásbeli nyilatkozatot tenni, ha a tényleges tulajdonos nevében vagy érdekében jár el.

- a) **Természetes személy ügyfél** a szolgáltató részére tett írásbeli nyilatkozata arra vonatkozik, hogy nem a saját nevében, hanem a tényleges tulajdonos nevében, illetőleg érdekében jár el, akkor az írásbeli nyilatkozatban a tényleges tulajdonos következő adatai megadása szükséges:
- családi és utónév
 - születési családi és utónév
 - születési hely, idő
 - lakcíme, ennek hiányában tartózkodási helye
 - állampolgársága
 - tulajdoni érdekelttség jellege és mértéke
 - a tényleges tulajdonos kiemelt közszereplő-e
- b) **Jogi személyiség / jogi személyiség nélküli** szervezet ügyfél képviselője - az ügyfél által vezetett pontos és naprakész nyilvántartás alapján - köteles írásban nyilatkozni a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél tényleges tulajdonosáról - továbbá csatolandó a cég 30 napnál nem régebbi cégkivonata, amennyiben a tényleges tulajdonos gazdasági társaság, akkor ezen társaságnak a cégkivonata is. A nyilatkozatban a tényleges tulajdonosra vonatkozóan az alábbi adatok megadását köteles kérni a szolgáltatót:
- családi és utónév
 - születési családi és utónév
 - születési hely, idő
 - lakcíme, ennek hiányában tartózkodási helye
 - állampolgársága
 - tulajdoni érdekelttség jellege és mértéke
 - a tényleges tulajdonos kiemelt közszereplő-e

C. Kiemelt közszereplő státusz meghatározása

A természetes személy ügyfél köteles minden esetben a szolgáltató részére írásbeli nyilatkozatot tenni arra vonatkozóan, hogy kiemelt közszereplőnek minősül-e és ha igen, akkor milyen minőségben.

Amennyiben kiemelt közszereplőnek minősül a nyilatkozatot adó ügyfél, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell a pénzeszköz forrására vonatkozó információkat.

Üzleti kapcsolat létesítésének, illetve üzleti megbízás teljesítésének az írásbeli nyilatkozat **KÖTELEZŐ** feltétele. Már meglévő ügyfél esetén az első személyes megjelenéskor kell az ügyfelekkel a nyilatkozatot kitöltetni.

A jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén a képviselőre jogosult személynek kell nyilatkoznia

- a tényleges tulajdonosáról
- a tényleges tulajdonos közszereplői státuszáról (kiemelt közszereplő-e, kiemelt közszereplő közelei hozzátartozója, közszereplővel szoros üzleti kapcsolatban áll-e)

D. Azonosító okmányok/dokumentumok másolása

A szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az azonosítási adatokat tartalmazó, bemutatott okiratról - a Pmt-ben meghatározott kötelezettségek megfelelő teljesítése, az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljes körű végrehajtása, valamint a felügyeleti tevékenység hatékony ellátása céljából - másolatot készít. A másolat készítése a Pmt 7§. (8) bekezdés alapján kötelező.

Az „Ismerd az ügyfeled-elv” fokozott alkalmazása annak megállapítására, hogy az ügyfél gazdasági tevékenysége, pénzügyi háttere, tranzakciós szokásai összhangban állnak-e az általuk igényelt szolgáltatással vagy annak összegével.

Az okmányok másolása során különös figyelemmel kell lenni arra, hogy az okmányok másolata olvasható legyen, illetve csak olyan adat szerepelhet a másolaton, amelyet a törvény a rögzített adatok között felsorol. A személyi azonosító jel másolása nem engedélyezett.

E. Szankciós lista ellenőrzése

A terrorizmus, illetve egyéb, a Közösség alapelveivel ellentétes tevékenység folytatása miatt alkalmazott uniós korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos listákon szereplő személyek és szervezetek számára nem nyújtható szolgáltatás, számláikat zárolni kell.

ENSZ Biztonsági Tanácsa 1267 Bizottsága, továbbá a 13224. sz Elnöki Rendeletben az USA elnöke által közzétett, valamint az OFAC listákon szereplő személyek és szervezetek tranzakcióinak megalapozott gyanúja esetén haladéktalanul bejelentést kell tenni a FIU-nak (NAV Központi Irányítás Pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás Elleni Információs Iroda).

A Bank – a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény, valamint az Európai Unió Tanácsának 881/2002/EK és a 2580/2001/EK tanácsi rendeleteinek értelmében - köteles ellenőrizni, hogy az ügyfél szerepel-e a napi rendszerességgel frissített, interneten elérhető EU-s szankciós listán, amely lista az alábbi útvonalon érhető el:

A <http://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/korlatozo-intezkedesek-szankciok/ajanlott-listak> oldalon található a „korlátozó intézkedések, szankciók” listája, melyek **alkalmazása kötelező.**

Az „ENSZ szankciós lista” [Consolidated UN SC Sanctions List](#) listára kattintva a rendszer automatikusan átnavigál az ENSZ szankciós oldalra.

Az oldalon a „List in alphabetical order” en belül PDF, XML formátumban megjelenik a szankciós lista, amely lehetőséget biztosít név szerinti lekérdezésre, valamint megjelenik a listán szereplő összes ügyféladat. A „[Search UN Security Council Sanctions Lists](#)” linkre kattintva kereshetünk egy adott nevet a szankciós listában.

Amennyiben az ügyfél szerepel a szankciós listán az ügyintéző köteles haladéktalanul jelezni a pénzmosás megelőzéséért kijelölt személy részére, aki a kapott információk alapján ellenőrzi, hogy az ügyfél milyen státuszú a nemzetközi tiltólistákon (kiemelt közszereplő, terrorista, stb...) és ennek megfelelően tájékoztatja az ügyintézőt, hogy nyitható-e az ügyfél részére a számla, és ha igen, milyen feltételekkel.

Amennyiben az adott személy **nem szerepel** a listán, az ügyfél által bemutatott dokumentumok alapján az ügyintéző az ügyfél azonosítási adatait rögzíti a rendszerben.

F. Forrásigazolás bekérése

A szolgáltató az ügyfél-átvilágítási adatokon kívül - kockázatérzékenységi megközelítés alapján - kéri a pénzeszközök forrására vonatkozó információk rendelkezésre bocsátását, és ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatását.

További betartandó szabályok

Figyelemmel a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. Törvényre

Az ügyintézés során elsődleges az ügyfél érdekeinek védelme és megfelelő szintű tájékoztatása.

Gazdasági titok (üzleti -, bank – és értékpapír titok) védelmére vonatkozó közös szabályok

1. aki gazdasági titok birtokába jut, köteles azt időbeli korlátozás nélkül megtartani
2. aki gazdasági titok birtokába jut, nem használhatja fel arra, hogy annak révén saját maga vagy más személy részére közvetett vagy közvetlen módon előnyt szerezzen, tovább, hogy a Banknak vagy a Bank ügyfeleinek kárt okozzon

Bennfentes kereskedelem és a piacbefolyásolás tilalma

Összeférhetetlenség

Ügyleti: nem bonyolíthatnak olyan ügyleteket, illetve az ügyintézés során nem bocsátkozhatnak olyan megoldásba, amely érdek-összeütközést eredményezhet a Bankkal, vagy az ügyfelekkel kapcsolatos kötelezettségeikkel. A munkavállalónak az olyan tevékenység látszatától is tartozkodniuk kell, amelyek érdekösszeütközésben állnak/állhatnak akár a Bank érdekeivel, akár a Bank valamely ügyfelének érdekével.

Összeférhetetlenségként kell kezelni azon eseteket is, amikor a Bank vagy alkalmazottja - bennfentes információval visszaélve - jogosulatlan előnyt szerezhetnek, függetlenül attól, hogy érheti-e emiatt a Bank másik ügyfelét vagy harmadik személyt kár.

Személyi: Alapelve, hogy a családi kötelékek üzleti döntéstől legyenek elkülönítve. Közeli hozzátartozók Bankon belüli alkalmazása összeférhetlenségi kockázatot jelent, a Bank alkalmazottja vagy a Bankkal szerződéses kapcsolatban állók nem vehetnek részt olyan döntés előkészítésében vagy döntés meghozatalában, amelyhez közvetlenül üzleti érdeke fűződik

Összeférhetlenséget jelent az is, amikor a hozzátartozó munkavállalók úgy állnak munkaviszonyban egymással, hogy egyikük befolyással van a másik kinevezésére/karrierjére, jutalmának, beosztásának, munkakörének meghatározására, valamint a hozzátartozó munkájával kapcsolatos követelményeket befolyásolni tudja.

Köszönjük, hogy munkája során fenti szabályokat maradéktalanul betartja!